

Dětská scéna 2026 – propozice

54. celostátní přehlídka dětského divadla (spolu s 54. celostátní přehlídkou dětských recitátorů)

12. – 18. června 2026, Svitavy

Z pověření a za finančního přispění Ministerstva kultury pořádá Národní institut pro kulturu, útvar ARTAMA, ve spolupráci se Střediskem kulturních služeb města Svitavy, Sdružením pro tvořivou dramaturgii a katedrou výchovné dramaturgii DAMU v Praze. Přehlídka probíhá za finanční podpory MŠMT, Pardubického kraje a města Svitavy.

Celostátní přehlídka dětského divadla

I. CHARAKTERISTIKA A POSLÁNÍ PŘEHLÍDKY

Celostátní přehlídka dětského divadla je přehlídka a dílna nejzajímavějších a nejinspirativnějších inscenací dětských divadelních, loutkářských a recitačních souborů z celé ČR. Inscenace jsou vybírány z krajských postupových přehlídek, jimž pokud možno předchází okresní, popř. obvodní kola.

Smyslem přehlídek je konfrontace různých stylů práce s dětskými soubory v oblasti dramatické výchovy a vytvoření příležitosti pro předávání zkušeností a vzájemnou inspiraci pracovníků s dětmi a mládeží. Přehlídky by měly probíhat v atmosféře přátelského pracovního setkání a podle možností mohou být doplněny podnětným programem pro zúčastněné děti (tvůrčí dílny, diskuse, hry apod.) a vzdělávacími akcemi pro dospělé účastníky.

Na přehlídkách dětských souborů se nevyhlašuje pořadí (první, druhé, třetí... místo). Lektorský sbor (odborná porota) doporučuje vybrané inscenace k postupu na přehlídky vyššího stupně a všem účastníkům jsou podle možností pořadatele uděleny pamětní listy za účast, popř. drobné dárky.

II. PODMÍNKY ÚČASTI

Přehlídek se mohou zúčastnit dětské divadelní, loutkářské a recitační soubory působící při jakékoliv školské či kulturní instituci (ZUŠ, DDM, SVČ, ZŠ, víceleté gymnázium, kulturní středisko...) nebo samostatně. Tyto soubory by měly být složeny aspoň ze 3/4 z žáků základních škol či odpovídajících ročníků víceletých gymnázií (případné výjimky lze konzultovat s odborným pracovníkem NIK, útvaru ARTAMA). Soubory se přihlašují na přehlídku, která je pro ně nejsnáze dosažitelná. Pokud nevědí o pořadateli přehlídky na úrovni okresu (popř. městského obvodu), kontaktují přímo organizátory krajského kola. Soubory se mohou s jednou inscenací zúčastnit pouze jedné krajské přehlídky. Po dohodě s pořadatelem mohou soubory v rámci okresních/obvodních i krajských postupových kol prezentovat své inscenace v rozpracovaném stavu.

III. ORGANIZACE A PRŮBĚH

Pořadatelé krajských kol konzultují vyhlášení a termín přehlídky s odborným pracovníkem NIK, útvaru ARTAMA. Vydávají zpravidla vlastní propozice přizpůsobené specifickým podmínkám v místě (počet postupujících z okresních/obvodních kol apod.). Organizátoři okresních/obvodních kol dodržují pravidla stanovená těmito propozicemi. V případě jejich nedodržení není pořadatel krajské přehlídky povinen respektovat návrh na postup souborů z nižšího postupového kola.

Do krajského kola se soubory podle propozic vydaných pořadatelem hlásí buď přímo, nebo jsou doporučeny lektorským sborem (odbornou porotou) okresní/obvodní přehlídky nebo výběrovou porotou ustanovenou pořadatelem krajského kola, která v případě potřeby mimo termín přehlídky navštíví představení přihlášených souborů, které nemají možnost zúčastnit se okresního/obvodního kola. Ve výjimečných případech je možné posouzení na základě videozáznamu představení.

Realizátory a odbornými garanty krajských a okresních či obvodních přehlídek mohou být školské nebo kulturní instituce, spolky nebo i soukromé osoby, nadace atd. Pro zabezpečení akce je vhodná spolupráce více subjektů. Přehlídky lze pořádat společně s přehlídkami dětských recitátorů.

Součástí přehlídek všech stupňů je hodnocení formou diskuse o vystoupeních s vedoucími souborů, příp. dalšími dospělými účastníky přehlídky, pod vedením lektorského sboru (odborné poroty). Pro děti je možné uspořádat citlivě vedené diskusní kluby nebo praktické dílny. Vhodným obohacením přehlídek mohou být odborné, nejlépe praktické semináře pro vedoucí dětských souborů a pro učitele zabývající se ve své praxi dětským divadlem, přednesem či dramatickou výchovou.

Doporučení na lektory pro poroty, semináře či dílny lze získat v NIK, útvaru ARTAMA, v odd. estetických aktivit dětí a mládeže.

V roce 2026 by měla jednotlivá kola přehlídky proběhnout v těchto termínech:

Okresní/obvodní přehlídky: **do 22. března 2026.**

Krajská kola: **do 30. dubna 2026.**

Celostátní přehlídka dětského divadla se koná společně s Celostátní přehlídkou dětských recitátorů pod názvem Dětská scéna 2026 **od 12. do 18. června 2026** ve Svitavách.

Okresní/obvodní kola se mohou po dohodě s pořadatelem příslušného krajského kola konat i v pozdějším termínu, než jak je stanoveno v těchto propozicích.

Vzhledem k tomu, že je mezi členy dětských divadelních souborů řada dětí, které se věnují recitaci, je třeba, aby pořadatelé krajských přehlídek dětského divadla a dětských recitátorů koordinovali termíny tak, aby se přehlídky nepřekrývaly.

IV. HODNOCENÍ A VÝBĚR

Hodnocení vystoupení na všech stupních provádějí nejméně tříčlenné lektorské sbory (odborné poroty), jmenované pořadatelem příslušné přehlídky. Jejich členy jsou odborníci z oblasti dětského divadla, dětského loutkového divadla, dětského přednesu a dramatické výchovy, doplnění o praktiky nebo teoretiky z jiných oblastí divadla. Členem každého lektorského sboru musí být nejméně jeden odborník, který se aspoň jednou v posledních třech letech zúčastnil celé přehlídky vyššího stupně, pro niž lektorský sbor inscenaci vybírá. NIK, útvar ARTAMA, odd. estetických aktivit dětí a mládeže na požádání tyto odborníky doporučí.

Lektorský sbor hodnotí zejména

- umělecké a výchovné hodnoty inscenace a její textové předlohy,
- vybavenost dětí v souboru vzhledem k dané inscenaci,
- metody práce a tvořivý přístup vedoucího souboru,
- přínos práce souboru a jeho vedoucího pro rozvíjení oboru dramatické výchovy, dětského divadla a dětského přednesu.

Pořadatel krajské přehlídky může na základě rozhodnutí lektorského sboru (poroty) navrhnout programové radě DS nejvýše jeden divadelní, loutkářský či recitační soubor k **přímému postupu** na celostátní přehlídku. V případě, že se na přehlídce vyskytnou další kvalitní a inspirativní inscenace, může je doporučit programové radě DS do **širšího výběru** (bez ohledu na rozlišování kategorie divadelní a recitační). Programová rada DS může při sestavování programu celostátní přehlídky přihlédnout i k pořadí doporučenému lektorským sborem krajského kola. Pokud je pořadí navrženo, slouží pouze interním potřebám programové rady a není vhodné, aby bylo zveřejňováno.

Pokud je přehlídka oficiálně (tj. po dohodě s příslušným pracovníkem ARTAMA) určena pro dva kraje, může její pořadatel využít práva samostatných návrhů na přímý postup za každý kraj.

Lektorský sbor krajské přehlídky musí vždy zvážit, zda jsou inscenace natolik podnětné a kvalitní, aby byly přínosem pro celostátní přehlídku. Pokud se taková inscenace na krajské přehlídce neobjeví, nedoporučí pořadatel na DS žádný soubor.

Inscenace musí mít v evidenčním listu podrobný a věcný posudek od lektorského sboru krajské přehlídky, jinak programová rada DS nemusí vzít návrh v úvahu.

Počet účastníků ani časový limit vystoupení nejsou stanoveny, navrhovatel ale musí zvážit, zda je počet účinkujících přiměřený délce trvání inscenace a její náročnosti.

Po skončení krajské přehlídky doručí její pořadatel programové radě DS:

- vyplněný evidenční list souboru a inscenace (formulář vydává ARTAMA),
- výstižný, věcný posudek lektorského sboru na doporučenou inscenaci,
- aspoň jeden exemplář textu hry/pásma.

Tyto materiály doručí pořadatel krajské přehlídky **nejpozději do 30. dubna 2026** e-mailem na adresu *hulak@nipos.cz*, popř. poštou na adresu *Jakub Hulák, NIK, útvar ARTAMA, P. O. BOX 12 / Fügnerovo nám. 5, 120 21 Praha 2, (tel.: 221 507 969, 778 702 490)*.

Program Dětské scény sestaví z návrhů ze všech krajských přehlídek programová rada DS jmenovaná NIK.

V případě, že se na krajské přehlídce vyskytne mimořádně zdařilá či inspirativní loutkářská inscenace, může ji lektorský sbor doporučit také k výběru na celostátní přehlídku Loutkářská Chrudim. V takovém případě připojí pořadatel k zaslaným materiálům (viz výše) písemné doporučení lektorského sboru.

V. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

V zájmu koordinace krajských kol dodržuje pořadatel přehlídky pravidla daná těmito propozicemi a konzultuje vyhlášení a přípravu přehlídky s odborným pracovníkem NIK, útvaru ARTAMA. V případě nedodržení pravidel ze strany pořadatele přehlídky není programová rada DS povinna respektovat návrhy na postup souborů z krajského kola.

V případě ekonomických potíží nebo pod vlivem jiných nepředvídatelných okolností může být program přehlídky omezen nebo může být přehlídka zrušena. V případě zásahu vyšší moci (např. epidemických opatření) může případně dojít také ke změnám ve způsobu a organizaci výběru souborů či k posunu uzávěrky postupových kol nebo celostátní přehlídky na pozdější termín.

Zpracoval Jakub Hulák

Národní institut pro kulturu, útvar ARTAMA, říjen 2025